

Κυθηριόι,
 'Η νήσος σας ἐρημιούται ἀπὸ τὴν
 μετανάστευσιν. "Ὅσοι μένετε ἀφήστε
 τὰ μεσαιωνικὰ χωρία σας, κατεβή-
 τε εἰς τὰς παραλίας καὶ κτίσατε ἐ-
 κεί νέας καὶ συγχρόνους πολιτείας.
 Μὴ σὰς παραπλανήσῃσιν ἄλλαι σκέ-
 ψεις.
 Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

«Ἡ καλύτερα ὁδὸς διὰ τῆς ὁποί-
 ας ἡμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς τὴν
 λαϊκὴν ἐμπιστοσύνην, δὲν εἶναι ἡ
 ὁδὸς τῆς κολακείας τῶν παθῶν ἢ
 τῶν πλανῶν τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς
 τῆς διηγεζοῦς αὐτοῦ διαπαιδαγωγή-
 σεως διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν
 πρέπει πάντοτε νὰ λέγῃ ὅσον δῆ-
 ποτε πικρὰ καὶ ἄν εἴναι».
 ΕΛΕΤΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε' ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΡΑ 18 ΚΗΦΙΣΙΑ - ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5 ΜΑΪΟΣ 1973

ΣΥΝΕΒΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟ!!!

Υπάρχουν στιγμαὶ τοῦ θίου μας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐν αὐτοσυγκεντρώσει καὶ αὐτοκριτικῇ, ἀναπηδᾷ αὐθόρμητως τὸ ἐρώτημα: «Πρὸς τί ὁ ἀγὼν τὸν ὁποῖον διεξάγομεν, εἴτε πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν μας ἐπιδιώξεων, εἴτε ἀκόμη πρὸς θελτίωσιν τοῦ περιβάλλοντος ἐν τῷ ὁποίῳ διαβιούμεν»;

Τὴν ἀπάντησιν θεθαίως τὴν δίδομεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, αἰτιολογούντες τὰ ἐρωτήματα καὶ δικαιολογούντες, ἐνδεχομένας ὑπερβολὰς καὶ παραλείψεις μας, εἰς τοὺς καθημερινούς αὐτοὺς ἀγῶνας μας.

Ὅταν ὁμως αἱ προσπάθειαι αὐταὶ καταβάλλονται, ἐκ πεποιθήσεως, καὶ λόγῳ ἀνάγκης διασώσεως ἑνὸς φθίνοντος τόπου, δὲν εἶναι ἐπιτρεπτόν οὔτε νὰ διασφραγίζονται οὔτε νὰ διακωμωδοῦνται. Καὶ μάλιστα ἀπὸ Κυθηρίους.

Διότι Συνέβη καὶ Αὐτό!!

Ἡ στιχομυθία, πού συνθέτει τὸ παρὸν ἄρθρον ἔχει οὕτω:

- Θὰ πάτε ἐφέτος κύριε Τάδε στὸ Τσιρίγο;
- Βεβαίως, ἀλλὰ πολὺ ἀργότερα, περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου, γιὰ νὰ κυνηγήσω κιόλας. Ἀλλοστε ἔχω νὰ πάω τρία χρόνια.
- Ἀγαπητέ φίλε, θὰ θρῆτε τὸν τόπον, ἐλαφρῶς θελτιωμένον, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὀδικτοῦ δικτύου, ἀλλὰ καὶ συγκοινωνίας. Διότι

σεῖς, ὡς κοσμοπολίτης καὶ ἐπιχειρηματίας, ἔχετε συνηθίσει νὰ ταξιδεύετε καὶ νὰ κινῆσθε, ταχέως καὶ ἀνέτως. Ἡ ἀεροπορικὴ δὲ σύνδεσις τῆς Νήσου, ἀσφαλῶς σὰς ἐξυπηρετεῖ.

— Ναί, ἔμαθα περὶ ἀεροπλάνου καὶ ἀεροδρομίου, ὅπως ἀκόμη ἐδιάβασα καὶ εἰς τὴν «ΦΩΝΗΝ» ὅτι κρούετε τὸν Κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ ἐνδεχόμενον ἀφανισμόν τῆς Νήσου. Ἀλλὰ ἀγαπητέ μου, εἶναι ΜΑΤΑΙΟΣ ὁ ἀγὼν σας. Ἡ Νήσος εἶναι μοιραῖον νὰ ἀποικισθῇ, καὶ Σεῖς θὰ μέινετε ὁ μόνος ὄνειροπόλος συνεχιστῆς μιᾶς οἰκογενειακῆς παραδόσεως, ἕως ὅτου θαρρηθῇτε καὶ ἐγκαταλείψετε τὸν ἀγῶνα Σας — καὶ τώρα χαίρεται, διότι μὲ περιμένουν οἱ δουλειές μου.

— Χαίρετε Κύριε Τάδε, (καὶ ἄνευ τῆς τυπικῆς χειραψίας)...

Καὶ ἐκεῖ, ἐν μέσῃ ὁδῷ καὶ εἰς τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως ἑνὸς μεγαλοσχήμονος Κυθηρίου, μὲ ἕναν ἀγωνιστὴν ἰδεολόγον τοῦ τόπου του, ἡσθάνθημεν διὰ μίαν ἔτι φορὰν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, πολλὰκις μᾶς συνέβη ἐν τῇ διαδρομῇ τοῦ θίου μας.

— Ἡσθάνθημεν, ἀηδῖαν, πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας Ἀγάπην καὶ Πίστιν εἰς τὸν τόπον πού ἐγεννήθησαν.

— Διότι, ὁ Κύριος αὐτὸς ἐγεννήθη εἰς τὴν Νῆσον. Ἐμεγάλωσεν εἰς τὴν Νῆσον. Ἐφαγε μικρὸς ψωμί ἀπὸ τὸ φούρνο πού ἔχτισε ὁ προπάππος του, ἔμαθε τὰ πρῶτα κολυβογράμματα μὲ τὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ πού ἔκαιγε ἀπὸ τὸ λάδι τοῦ πατρικοῦ του χωραφιοῦ, βοήθησε τὴ μάνα του στὴ «μπαμπασία», καὶ ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του ἐφυγε γιὰ τὴν Πρωτεύουσα.

Καὶ ἐσταδιοδρόμησε, καὶ ἀπέκτησε πλοῦτον καὶ θέσιν κοινωνικὴν. Καὶ σήμερα... ὁμιλεῖ ἀπὸ θέσεως πλέον, περὶ ΜΟΙΡΑΙΟΥ ΑΦΑΝΙΣΜΟΥ καὶ περὶ ΜΑΤΑΙΟΥ ΑΓΩΝΟΣ.

Μύρια ὅσαι θλιβεραὶ σκέψεις γεννῶνται εἰς πάντα καλοπρόαιρετον Κυθηρίον, ἐκ τοῦ ἐκτεθέντος γεγονότος. Καὶ εἶναι θλιβεραὶ, διότι, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μεγαλώνει τὸ ἐκ τῆς ἀποδημίας δημιουργούμενον ψυχικὸν χάσμα, μεταξὺ Νήσου καὶ ἀπομακρυνόμενων ἐξ αὐτῆς τέκνων τῆς.

Ἄς ἐλπίσωμεν, δι' οἱ τοιοῦτου εἶδους Κυθηριοὶ εἶναι ἐλάχιστοι καὶ ὡς ἀποδείξωμεν οἱ ὑπόλοιποι, καὶ ἕκαστος μὲ τὰς δυνάμεις πού διαθέτει, ὅτι ἡ Νήσος μας ἡμπορεῖ νὰ ὀρθοποδήσῃ καὶ πάλι καὶ νὰ... ξανακάψῃ τὸ φούρνο τοῦ προπάππου τοῦ ὁ ἀπολωλὸς συμπολίτης μας, σὰν μνημόσυνο σ' αὐτοὺς πού τὸν γέννησαν.

Α. Π. Τ.

ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Ο ΥΜΝΩΔΟΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΥΠΟ Χ. ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΔΟΥ

Στὶς καρδιὰς τῶν Τσιριγιωτῶν ἔχει φωλιάσει μὴ ξεχωριστὴ ἀγάπη γιὰ τὸν Κρήτα ἐπίσκοπό του Σωφρόνιο Παγκάλου (1637—1673) τὸν ὕμνωδόν τῆς Μυρτιδιωτισσῆς μας. Αὐτὴ ἡ ὠραία ἀκολουθία του, περισσότερο ἀπὸ τριακόσια χρόνια φάλλεται στὸ νησί μας καὶ ὅπου γιόρταζεται ἡ ἀγία εἰκόνα τῆς. Τὰ λόγια τῆς εἶναι: ὑπέραμνητα «Ρεῖθρον ἱάσεων βλύζει τοῖς Κυθηραίοις ἀγνή...» καὶ ἐξιστοροῦν ζεστά, θιμρὰ καὶ θαύμα τῆς «τῶν Κυθηραίων ἡ νήσος σήμερον τέρπεται... Πῶς ταύτη δέδοκας εἰς ἐπίσκεψιν τὴν θεῖαν σου εἰκόνα... καὶ γὰρ τὸν προσόντα σοι: παράλυτον ποτὲ ζεοῦσιν τῇ ψυχῇ λαμπρὰς ἰατρύσας, καὶ τὴν τῶν ἀρθρῶν ῥῶσιν δέδοκας αὐτῇ» γιὰ ν' ἀναπέμψουν, ἀπὸ «...δ' πλεῖστον δόλος κόρη τῶν Κυθηραίων συνήχθη», τὸ μεγάλο καὶ θεῖο ἐμβατήριό τους «Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν, δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς καὶ ἄσωμεν ἁμαρτίαν τῇ Θεομήτορι...».

Ἀλλ' ἐδῶ, στὸ σημεῖο αὐτό, θάταν δυνατό νὰ ἐρωτηθῆμε, μήπως ὁ τότε ταπεινὸς μας Ἐπίσκοπος συντάξας μίαν ἀκολουθίαν ἐπὶν εὐρεση τῆς ἱερᾶς εἰκόνης καινοτομοῦσε; Μήπως ἦταν παράτολμον τὸ ἐγχεῖρημα ὅπως διὰ τῆς ἐξυμνήσεως τῆς εἰκόνης φύγῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Θεομήτορος καὶ γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν στήν καθόλου ὕμνωδιάν του δὲν ἀπεμακρύνθη τῶν γενικωτέρων ὕμνων τῆς; Ἐἶχαν τέτοια πρωτοβουλία οἱ τότε ὕμνωδοί; Ἀνεξάρτητα ὁμως πρὸς κάθε ἀπάντησιν, τὸ ποιη-

τικὸ ταλέντο τοῦ ἐπισκόπου μας ἄφησε νὰ μιλήσῃ ἡ χάρις του στὰ τόσα λυρικά τροπάρια τῆς ἀκολουθίας καὶ μᾶς ἔδωκεν ἕνα ἔργο ἀθάνατης ἀντοχής.

Ὅστόσο, δὲν ἔχουν περάσει χρόνια, πὺρὸ βρέθηκα στ' ἀρχεῖα τῆς Βενετίας (ἴδε Δημ. Σεραμέτη, Δικαιοπρακτικὰ καὶ ἄλλα ἔγγραφα ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Ἐλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας περὶ Κυθήρων, εἰς τὸν Α' τόμον τοῦ περιοδικοῦ «Θησαυρίσματα» διὸ σημαντικὰ ἔγγραφα ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σωφρονίου Παγκάλου ὡς Ἐπισκόπου Κυθήρων.

Τὸ πρῶτον ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἡ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1636 ἰδιόχειρος ἐπιστολὴ τοῦ Παγκάλου πρὸς τὸν Προκατόχον τοῦ ἐπισκόπου Κυθήρων Ἀθανάσιον Βαλεριανόν, ἐκλεγέντα Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας, στήν ὁποία γράφει: «Ἐπειδὴ ἡ ἀρχιερωσύνη σου διὰ καλοκαγαθίαν τῆς ἔκκαμψεν τὴν παραίτησιν τοῦ θρόνου τῆς Κυθηρίας εἰς τὸ ὄνομα μόνον ἐμοῦ καὶ ἔδωκε τὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθεντοῦς Ἀντωνίου Γιάπολου, Προβεδοῦρου τῆς νήσου Κυθηρίας καὶ ἀκόμη ἔγραψε ἡ Πα-

τοῦ Κασμάτη, προσθέντα, δωρηθεῖσαν εἰς τὸν Βαλεριανόν ὑπὸ τῆς Μαλιεῖρος συζύγου τοῦ ἐκκληροπαικίου Ἀλέξ. Λομπάρδου, οὗτος κατέλειπε διὰ τῆς ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1656 διαθήκης του εἰς τὸν ἀνεψιόν του δίκαιον Νεόφυτον).

Ἡ ἔννοια τῆς ἐπιστολῆς θὰ ἐνονηθῇ καλλίτερον ἂν ὑπενηυχῶμεν ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, τοῦ Παγκάλου τυγχάνοντος ἱεροκήρυκος εἰς τὴν Βενετίαν, εἶχον εὐρεθῇ ἀμφοτέρω οἱ ὡς ἄνω μνημονεύμενοι, συνοψήσαντες διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Νικοδήμου Β' (Ματθαῖα) χηρέοντα ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Φιλαδελφείας (Βενετίας) καὶ ἔτσι εἶχεν ἐπέλθει κάποια προσωποφονία μεταξὺ τῶν (τοῦ Βαλεριανοῦ) λαθόντος τὴν 6 Μαΐου 1635 ψήφους 337 τοῦ Παγκάλου 226, καὶ τῶν λοιπῶν ἐμοῦ συνοψηφίων 368). Ἐπίσης ἐξ αὐτῆς πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ Παγκάλος ἦτο ἐγγαμὸς παλαιότερον εἰς τὰ Χανιά καὶ ἐτέλει ἀπὸ μακροῦ προφανῶς ἐν χηρείᾳ.

Τὸ δεύτερον δὲ εἶναι, ἡ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1636 «προμείσα πρὸς τὴν Κοινότητα τῶν Κυθήρων» ὑπόσχεσις, πού τῆς ἀπέστειλε ὁ Παγκάλος, καὶ στήν ὁποία ὡς λέγει: «Ἐπειδὴ... ἐχειροτονήθηκα ἐπίσκοπος Κυθήρων κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς νόμους καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸν λαχόντα μοι θεόθεν θρόνον...» παρακαλεῖ κατὰ πρῶτον τὸν Προβεδοῦρον νὰ τὸν δεχθῇ ὡς πιστόν του ἀφοσιωμένον παρέχοντάς του τὴν

ἐξουσίαν ν' ἀσκήσῃ καὶ ἐπισκοπικὰ του δικαιώματα καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν Κοινότητα, ὅπως τὸν ἀποδεχθῇ «διὰ γνήσιόν τῆς ποιμένα καὶ νὰ μὲ κληροδοτήσῃ θρόνον τῆς, δηλαδή Κυθηρίας πατρίκου» ὑποσχόμενος νὰ εἶναι: «κοινός τῆς πατὴρ εὐσπλαγγνος καὶ ἀγαπητός... νὰ ἔχη πρόνοιαν περὶ αὐτῆς οὗ τὴν τυχοῦσαν... νὰ ἰατρεύῃ τὰ ἀσθενή τῆς μέλη κατὰ δύναμιν... ἀκόμη νὰ συναποθάνῃ ἐδῶ μὲ τὸν λόγον τῆς καὶ νὰ μὴν προσηύχῃ οὐδένα ἄλλον θρόνον, ἐὰν εἴπῃ τις καὶ αὐτὸν τὸν οἰκουμένικόν...». Τέλος ὑπέσχετο δοῦναι τινὰ εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὰς χειροτονίας τῶν ἱερῶν καὶ διακόνων, νὰ συντήρῃ δὲ καὶ ἐπιδελήν τὰ σχολεῖα τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τῆς Ἱταλικῆς γλώσσης, φροντίζοντας καὶ διὰ τὴν γενικωτέραν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν τῶν ἀρχόντων, θέτοντας ἐν τῇ ὑποσχέσει: «τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοινότητος ἔρον ἐν εἰδῇ: ποινικῆς ρήτρας, τοῦ νὰ καταβάλλῃ καὶ πρόστιμον, εἰς τὴν περίπτωσιν πού θὰ παραμελοῦσε τί ἐκ τῶν ὅσων ὑπέσχετο.

Καὶ οὕτω ἔχουν τὰ ἔγγραφα.

Ἡ Ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτισσῆς του, ἐπὶ ἐκατονταετίαν καὶ πλέον (1640 - 1744), καθὼς ἀναγράφεται: εἰς τὸ ἐξώφυλλον τῆς ὑπὸ τοῦ Εὐγενοῦς Γ. Ι. Καλοῦσης γενομένης εἰς τὴν Βενετίαν (παρὰ τῷ Ἀντων. Βορτόλι, σχῆμα 4 σελ. 43) πρώτης ἐκδόσεώς τῆς (ἴδε Ε-

(Συνέχεια εἰς τὴν 2α σελ.)

«ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ Ή ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Με τὸ ἔργο του αὐτό, ὁ Χ. Κορωναῖος ἀπέσπασεν ἀργυροῦν μετάλλιον εἰς τὴν Α' Διεθνή "Ἐκθεσιν Ἑργῶν Ὁρθοκευτικής Τέχνης, εἰς Φότζι Ἰταλίας τὸ ἔτος 1972.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΛ. ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ

Υπό Ἑλένας Γ. Χλαμπέα

Αὐτὲς τίς μέρες στεγάζεται στὸν «Παρνασσό» ἡ ἔκθεσις τῆς ζωγραφικῆς Χαράλαμπος Κορωναίου.

Γέννημα θρέμμα τοῦ νησιοῦ μας ὁ κ. Κορωναῖος — συγκεκριμένα ἀπὸ τὸν Ποταμό — καὶ με ἔντονη καλλιτεχνικὴ δραστηριότητα, κλείνει στὰ ἔργα του ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ νοσταλγία πού νοιώθει γιὰ τὴν πατρίδα.

Ἀποθανατίζει εἰκόνες τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἀπλά, δυναμικά, σκιαγραφεῖ τσιριγώτικα τοπία με σιγουριά, γνῶσι· καὶ εὐαισθησία τόσο, ὥστε μόνον ὁποιος ἔζησε καὶ ἀγνόησε ὥρες ἐλόκληρες «τὸ Κάστρο», «τὴν Ἁγία Πελαγία», «τὸ Καψάλι», «τὴν Τρύπια Πέτρα», μπορεῖ νὰ δώσῃ.

Καλλιτέχνης γνήσιος με προσωπικὴ τεχνικὴ καὶ μία καταπληκτικὴ ικανότητα στὸν ἀρμονικὸ συνδυασμὸ χρωμάτων καὶ μορφῶν, ἐπιθυμεῖ ἄμεσο διάλογο με τὸν θεατή, χωρὶς γρίφους καὶ ἱερογλυφικά, γι' αὐτὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ συμφιλιωθῇ με τὴν ἀφηρημένη Τέχνη, μὰς λέγει.

Θυμᾶται με συγκίνησις τὴν ἐποχὴ πού 8 χρόνων παιδάκι ἔτρεχε στὰ Μοναστήρια τοῦ νησιοῦ καὶ ζωγράφιζε Ἁγίους ἢ ἄλλες ἀσκητικὲς, γαλήνιες μορφές καλὸγερων. Σὲ στιγμὴ μεγάλῃς εὐφορίας φαίνεται ὅτι δημιουργεῖ τὸν ὁριζότερο πίνακά του, τὴν «Δέησι» κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Μυρτιδιωτίσσης.

Ὅμως ὁ Χαράλ. Κορωναῖος δὲν εἶναι μόνον ἓνας ζωγράφος πανελληνίου φήμης, μέλος τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ἑπιμελητηρίου, πού τιμᾷ πάνω ἀπ' ὅλα τὸν τόπο του. Ἐνα ἔργο του ἀπέσπασε τὸ Ἀργυρὸ Βραβεῖον Διεθνούς Ἐκθέσεως Ἰταλίας 1972, ἄλλα δὲ δρίσκονται στὸ Μουσεῖο Μοντέρνας Τέχνης Βαρκελώνης καὶ στὸ ἐδῶ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ. Τὴν Α' αὐτὴ Ἀτομικὴ του ἔκθεσις θ' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλες στὴν Ἀθήνα καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Ὅμως μέσα ἀπ' τὰ λόγια τοῦ ζωγράφου διαφαίνεται ἓνα παράπονο. Πίνακες με τοπία τοῦ νησιοῦ μας, ἔργα ζωγραφισμένα με τὴν καρδιά, θάλεγε κανεὶς καὶ ὅχι με τὸ χέρι, δὲν θάπρεπε νὰ παραμελοῦν σ' ὅσους εἶναι σὲ θέσι νὰ τὰ ἐκτιμῇσουν καλύτερα ἀπὸ τὸν καθένα; Σὲ Κυθήριους; Εἰναι χρέος ὅλων μας νὰ ἐνισχύσουμε κάθε ἀνάλογη προσπάθεια ἀνθρώπων πού με τὴν δράσι τους τιμοῦν τὸν τόπο μας. Ἐνας πίνακας εἶναι τοποθετητὴς χρημάτων. Πόσο μάλλον ἓνας πίνακας με τοπικὸ χρώμα γιὰ νὰ θυμίσῃ σ' ὅλους ἡμᾶς εἰκόνες τῶν Κυθέρων πού λησμονήσαμε ἢ δὲν γνωρίσαμε.

ΙΚΑΡΟΣ
ΒΙΒΛΙΑ — ΔΙΣΚΟΙ

ΒΟΥΛΗΣ 4, ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ: 3225-152

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ
Π. Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑ

Τὴν 20ὴν Μαΐου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, ἐτελέσθη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος, τοῦ Νεκροταφείου Κηφισιάς, μνημόσυον, τοῦ πρὸ ἔτους ἀποβιώσαντος Παναγώτου Κοσμᾶ Γαϊτοῖλια. Ἀπαντᾶς τοὺς προσελθόντας καὶ τιμήσαντας τὴν μνήμην του, θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ κ. Ε. Χαρίτου μᾶς κατέθεσεν δραχμὰς πεντακοσίας εἰς μνήμην Π. Κ. Γαϊτοῖλια.

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπεστάλη εἰς τὸν ἐναξιόπαθοντᾶ ἀνάπηρον Κυθήριον κ. Χρήστον Γεωργόπουλον εἰς τὸ Ἀσυλὸν Ἀνάντων Φιλιατρῶν.

ανεκδοτα

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ἐνας Κεφαλλονίτης ναυτικός πῆγε στὸν παπᾶ νὰ ἐξομολογηθῇ.

— Δέσποτά μου, ὁμῆρτα εἶναι τ' ἁμαρτήματά μου, εἶπε.

— Πόσα εἶναι ὁλομέने;

— Μάντεψε παπᾶ μου.

— Δέκα;

— Βάλε!

— Εἰκοσι;

— Βάλε!

— Τριάντα;

— Παραπάνου...

— Σαρόντα;

— Λίγο παρακάτω.

— Τριαντασχῶ;

— Φοῦντο!

— Πολλὰ εἶναι τ' ἁμαρτήματά σου γιὰ νὰ συγχωρεθοῦν πρέπει νὰ πᾶς νὰ μείνης σὲ μοναστήρι.

— Ποῦ μοναστήρι παπᾶ μου;

— Μάντεψε.

— Στ' Ἀγιονόρος;

— Μακρυά.

— Στὰ Ἱεροσόλυμα;

— Πιὸ μακρυά...

— Στὸ Σινά;

— Πιὸ μακρυά.

— Μὰ τότε, πού στὸ διάολο;

— Φοῦντο! Εἶνε ὁ παπᾶς.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
«ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»
ΕΤΟΣ ΙΑΡΤΣΕΩΣ 1924
ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Ε'

ΙΑΡΤΗΣ:
ΠΑΝΑΓ. Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ:
(1879) 1924 — 1972

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΤΗΤΗΣ:
ΑΡΗΣ Π. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ

Κοκκινιάρη 18 - Κηφισιά
ΤΗΛ: 8015.546 - 8017.969

Διευτὴς Συντάξεως:
ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΧΑΡΒΑΤΗΣ
ΤΑΤΟ-ΙΟΥ 49 - Κηφισιά
ΤΗΛ: 8014.065

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ:
ΑΡΗΣ ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΑΡΧΙΜ. ΚΟΥΡΚΟΥΤΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΒΕΡΑ Ι. ΚΟΡΙΑΝ
Ἀραχῶνης 14 - 16 Ἀθήναι

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: «ΙΩΛΚΟΣ»
Ἰπποκράτους 65 Ἀθήναι
ΤΗΛ: 618.684

ΣΤΥΛΟΜΑΙ:

Ἑσπερίο:

ΕΤΗΣΙΑ: ΔΡΧ. 200—

ΕΞΑΜΗΝΟΣ: ΔΡΧ. 150—

ΠΑΣΗΣ ΦΤΣΕΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ:

ΕΤΗΣΙΑ: ΔΡΧ. 500—

ΕΞΑΜΗΝΟΣ: ΔΡΧ. 300—

Ἑσπερίο:

ΓΕΝΙΚΩΣ: Δολλάρια 20 ΕΤΗΣΙΩΣ

(περιλαμβανομένης

ἀεροπορικῆς Ἀποστολῆς)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Κ. ΙΩΑΝ. ΒΟΪΛΑΣ ΕΙΣ ΚΥΘΗΡΑ

Ἡ προγραμματισθεῖσα περιοδεία εἰς Κύθηρα τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Νομάρχου Πειραιῶς κ. Ἰ. Βοῖλα διὰ τὴν 24ην Μαΐου, ἀνεβλήθη, ἵνα πραγματοποιηθῇ τὴν 4ην Ἰουνίου μέσω Νεαπόλεως Βοιῶν, ὥστε τὴν 5ην Ἰουνίου νὰ γίνῃ ἐναρξὶς εἰς Χώραν ἐπιμορφωτικῆς συγκεντρώσεως Πιρρέων καὶ Γραμματέων τῶν Κοινοτήτων τῆς Νήσου.

Βασικοὶ στόχοι τῆς ἐπιμορφωτικῆς ταύτης συγκεντρώσεως εἶναι:

Ἡ παρουσίασις ὑπὸ τοῦ Διαμερίσματος Πειραιῶς ἐνὸς προγράμματος ἐνημερώσεως τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ τοῦ ὀρθοῦ χειρισμοῦ τῶν ὑπηρεσιακῶν θεμάτων καὶ ἡ διδαχὴ βασικῶν ἀρχῶν ὁργάνωσης τῆς διοικήσεως τῶν μονάδων τῆς Αὐτοδιοικήσεως.

Ἡ ἀξιοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ ἡ βελτίωσις τῆς ὑπηρεσιακῆς ποιότητος τῶν ὑπηρετούντων ἐν τοῖς ὁργανοῖς ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξασφαλίσεως εὐρύθμου, ταχείας καὶ ἀποτελεσματικῆς λειτουργίας τῶν κοινοτικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς διοικήσεως τῶν Κοινοτήτων καὶ ἡ πλήρης ἐνεργοποίησις τοῦ συνόλου τῶν κοινοτικῶν ὑπηρεσιῶν.

Τὸ Πρόγραμμα τῆς ἐν λόγω συγκεντρώσεως ἔχει ὡς κατ'οἶκτον:

— Χαιρετισμὸς ὑπὸ κ. Ἰωάννου Βοῖλα Ἀναπληρωτοῦ Νομάρχου Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Περί δασῶν: Ὑπὸ τοῦ κ. Δημητράκου, Δασάρχου Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Βασικοὶ κανόνες λειτουργίας δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων. Ὑπὸ κ. Σοφοκλέους Χατζηπαπάκη, Τμηματάρχου τῆς Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν τοῦ Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Ἐπιβολή, θεθαίωσις καὶ εἰσπραεὶς φόρων, τελῶν - δικαιωμάτων καὶ προσωπικῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ΟΤΑ. Ὑπὸ κ. Παναγ. Μούζουλα, Εἰσηγητοῦ Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν τοῦ Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Περί ἰθαγενείας, δημοτολογίων καὶ μητρώων ἀρρένων. Ὑπὸ κ. Φωτεινῆς Κόντου, Εἰσηγητοῦ τῆς Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν τοῦ Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Ἑξυγιάνσις περιβάλλοντος. Ὑπὸ ὑπαλλήλου τῆς Δ)νσεως Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

— Συσχέτισις ἐγγράφων, ἀρχειοθέτησις - φάκελλοι - διεξαγωγὴ ἀλληλογραφίας - ἀρχεῖα καὶ κατανομή. Ὑπὸ κ. Πέτρου Βούδα, Εἰσηγητοῦ τῆς Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν.

— Περί ἐκτελέσεως δημοτικῶν ἔργων ὡς καὶ προμηθειῶν. Ὑπὸ κ. Σοφοκλέους Χατζηπαπάκη, Τμηματάρχου τῆς Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν τοῦ Διαμερίσματος.

— Δωρεαί, ἐκποιήσεις, ἐκμίσθωσις καὶ ἀπαλλοτριώσεις. Ὑπὸ κ. Παναγιώτου Μούζουλα, Εἰσηγητοῦ Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν Διαμερίσματος Πειραιῶς.

— Διολογικὴ συζήτησις ἐπὶ παντός θέματος ὅπου ἀσασχολεῖ τοὺς Κοινοτικούς ὑπαλλήλους, διευθυνομένη ὑπὸ κ. Σοφοκλέους Χατζηπαπάκη, Τμηματάρχου τῆς Δ)νσεως Ἑσωτερικῶν Διαμερίσματος Πειραιῶς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὁ κ. Βοῖλας, μεταδίνει εἰς τὴν Νήσον μετὰ πλήρης ἐπιτελεῖον διοικητικῶν καὶ τεχνικῶν ὑπαλλήλων, προκειμένου καὶ ἐπιτοπίως νὰ ἐνημερωθῇ καὶ νὰ ἐπιλύσῃ ὅσα ἐκ τῶν προβλημάτων εἶναι δυνατόν νὰ εὐρουν τὴν ὁρμήν των λύσιν.

Δι' ὅ, καὶ τὸν συμπαριστάμεθα εἰς τὴν προσπάθειάν του.

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)

μῖλα Λεγκράντ Βιβλιογραφίης Σεπτεμβρίου) ἀντιγεγραμμένη «παρὰ τοῦ ἐλαχίστου δούλου αὐτῆς μακαρίτου εὐγενούς Δομενίου Βενερίου, πλείστοις καὶ ἐξαιρέσις τερατογῆμασιν εὐεργετηθέντος παρὰ τῆς αὐτῆς ἀγίας εἰκόνης» ἐφάλλατο ἀπὸ χειρογράφου. Ὁ Κυθῆριος αὐτὸς ἀντιγραφὸς μᾶς ἐναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκδοσὴν παρὰ τοῦ αὐτοῦ τυπογραφείου Βορτόλι τὸ 1752, τῆς «Γραμματικῆς Ἑπιτομῆς» τοῦ Σουζούρη, στὸ ἐξώφυλλο τῆς ὁποίας σημειοῦται «τύποις ἐκδοθεῖσα προτροπῇ τοῦ ἐκλαμπροτάτου καὶ ἐπιστημονικωτάτου κυρίου Δομενίου Βενερίου τοῦ ἐκ τῆς γήσου Κυθέρων» καὶ τὴν ὁποῖαν ἐπιτομήν εἶχε προστεθῇ καὶ «συνταγματίον περὶ σιγμῆς καὶ ἄλλο περὶ μέτρων ποιητικῶν», ἀγνωστον παρὰ τίνος, ἐκπονηθέντος, καθὼς καὶ ἐκ τῶν Δομ. Βενερίου ἡτο ὁ ἐπιληφθεὶς τῶν ἐν γένει διορθώσεων των.

Ἐπίσης εἰς τοὺς κανόνες τῆς ἀκολουθίας περιελήφθησαν μετὰ τὸν θάνατον προφανῶς τοῦ Παγκάλου δύο, ἐκ τῶν ὁποίων, ὡς σημειοῦται εἰς τὰς ἐκδόσεις τῆς, «ὁ πρῶτος συντεθεὶς ὑπὸ τοῦ πανοσιωτάτου κυρ Μελετίου Καλλοῦ, καθηγουμένου τῆς Ἀγκυρᾶντος ἀγίας Μονῆς, καὶ Πρωτοσυγγέλου τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, περιέχει τοὺς ἐξήκοντα δυνατούς, κατὰ τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν λέγοντας... κλπ. ὁ δὲ

ἕτερος συντεθῇ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Σωφρονίου Ἐπισκόπου Κυθέρων». Τοῦ λογίου καὶ τούτου ἀνδρὸς Μελετίου Καλλοῦ πού παρέφρασε καὶ ἄλλα λειτουργικὰ κείμενα στὴν ἀπλοελληνικὴ (Ἀκάθιστος ὕμνος, Βενετία 1695) σημειώμενον, ὅτι εὐρέθη ἡ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1708 συνταχθεῖσα στὰ Κύθηρα ἰδιόχειρος διαθήκη του, ὅπου ἐτύγχανεν «Οἰκονόμος τῆς ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κυθέρων» ἀναγράφουσα, ὅτι εἶχε δύο ἀδελφούς, τοὺς Ἰωάννην καὶ Γεώργιον, ἐγκαθίστα δὲ δι' αὐτῆς κληρονόμους τοὺς ἐκ τούτων ἀνεψίους τὸν «Μακάριον καθ' ὁρμήναιον καὶ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὸν Ματθαῖον ἀναγνώστην ἀδελφούς, ὡς ἂν ὅπου παιδιόθεν τοῦ; ἀνέθρεψα καὶ αὐτοὶ καλῶς ἐμὲ ἐγεροθρόφωσαν... Ἐξαιρέτως δὲ τὸν ποθητότάτον μου ἀνεψίον κυρ Μακάριον, ὡς ἂν ὅπου ἐξ αὐτῶν τῶν σπαργάνων τὸν ἀνέθρεψα, καὶ αὐτὸς ὡς καλὸν τέκνον τῆς ἀγίας ὑπακοῆς εἰς ἐμὲ ἐφάνη καὶ βακτηρία τοῦ γήρως μου σὺν τοῖς ἀδελφοῖς...».

Τέλος, εἰς ἄλλα δημοσιεύματά μας ἀναφέρομεν ὅτι περιλάβαιναν καὶ τὰς λοιπὰς πληροφορίας, πού διεσώθησαν περὶ τοῦ Σωφρονίου. Παγκάλου, πού ἀπὸ χαρακτήρος (παραιτήσις ἀπὸ ὑποφωτιστοῦς Φιλαδελφείας, προτίμησις Ἐπισκοπῆς μας) μᾶς παρουσιάζεται ρομαντικῶς, ἀφοσιωμένος στὴν πατρίδα, θάλων δηλαδὴ νὰ τὴν ὑπηρετῇ καὶ ζῆση στὸ περιβάλλον τῆς.

MIX. K. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ